

Vastaus Heli Hakalan ja 43 muun valtuutetun aloitteeseen 9. luokkia opettavien opettajien palkanmaksusta oppilaiden työelämään tutustumisjakson (TET) ajalta

VD/12953/00.02.00.03/2022

KK/PK/ML/KP/JT

Heli Hakala ja 43 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”TET-jakso lisää nuorten työelämätietoutta ja vahvistaa sosiaalisia taitoja sekä käsitystä itsestä uuden oppijana. Se voi myös vahvistaa ajatusta tulevista omista valinnoista koskien jatko-opintoja ja alan valintaa. Se on valtakunnallista opetussuunnitelman mukaista toimintaa. Vantaa on päättänyt (syksystä 2013 alkaen) vähentää 9. luokkien opettajien palkasta tunnit, jotka hänen oppilaansa ovat TET:ssa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on vuoden 2023 alusta kaupungin suurin toimiala. Opetusalalla on havaittavissa lisääntyvää työvoimapulaa ja kasvavana trendinä on kiinnostus siirtyä alalta muihin tehtäviin. Olisi erittäin tärkeää huolehtia opettajien työhyvinvoinnista, jotta saisimme heidät pidettyä töissä. Tämä opettajasta johtumattomasta syystä palkasta pidätys on omiaan heikentämään työhyvinvointia, motivaatiota ja pitovoimaa alalla. Todennäköisesti ed.m. syistä tällaista ei muissa kaupungeissa tehdäkään. Monessa kaupungissa TET-jakso pidetään kahdessa kahden viikon jaksossa, jolloin koululla on puolet 9-luokkalaista paikalla. Se on erinomainen tapa oppilaille saada kohdennetumpaa opetusta ja ennen kaikkea tuen tarvitsijat hyötyvät. Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien määrä on kasvanut huomattavasti tuosta syksystä 2013 ja korona-aika on lisännyt oppimisvajetta ja tuen tarpeita entisestään.

Esitän yhdessä aloitteen allekirjoittaneiden valtuutettujen kanssa, että kasvatuksen ja oppimisen toimiala selvittää ja toimeenpanee mallin, jonka mukaan se järjestää 9. luokkien TET-jakson siten, että opettajalta ei vähennetä palkasta sen vuoksi mitään.”

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ennen vuotta 2013 Vantaalla maksettiin 9. luokan TET-jakson ajalta 9. luokkaa opettaville opettajille palkkaa niin monelta tunnilta viikosta, kuin heillä koko lukuvuoden ajalta työjärjestyksessä oli tunteja. 9.-luokkalaisten TET-jaksosta aiheutuneita poissaoloja ei etukäteen vähennetty. Koska 9. luokan opetustunnit eivät TET-jakson aikana toteutuneet, koottiin opettajien 9. luokan kahden viikon opetustuntien määrä rehtorille tiedoksi. Etukäteen maksettujen ja pitämättömien opetustuntien määrä vaihteli koulun sisällä riippuen opettajan 9. luokalle opetettavien tuntien määrästä. Opettajan tuli tehdä pitämättä jääneiden tuntien osalta muuta työtä lukuvuoden aikana. Muu työ oli esimerkiksi sijaisuuksia tai tukiovetusta. Korvaavan muun työn toteutuminen saattoi joiltain osin jäädä lukuvuoden loppuun ja

työtä oli vaikea mielekkäästi toteuttaa. Tästä aiheutui yksi hallinnollinen ja työnjohdollinen työtehtävä rehtoreille.

Vuosien 2012–2017 Vantaan talous- ja velkaohjelman myötä muutettiin käytäntö TET-tuntien korvaavan työn tekemisen osalta. Käytännöksi tuli vuodesta 2013 alkaen, että opettajat eivät saa 9. luokan TET-jakson ajalta opettamatta jääneiden opetustuntien ajalta palkkaa. Tämän toimenpiteen seurauksena säästetyt palkkakustannukset ovat olleet vuosittain 570 000 euroa.

9. luokkien TET-jakso on mahdollista hajauttaa valtuustoaloitteessa esitetyllä tavalla kahteen peräkkäiseen kahden viikon jaksoon, jolloin vuosiluokan oppilaista puolet on TET-jaksolla ja puolet koulussa. Tällöin opettajat opettavat toista puolta opetusryhmästä lukujärjestyksen mukaisesti koulussa toisen puoliskon ollessa tutustumassa työelämään. Tällä tavoin koulussa oleville oppilaille voidaan antaa puolet pienemmässä ryhmässä kohdennetumpaa opetusta ja myös tukea tarvitsevat oppilaat hyötyvät tästä järjestelystä. Oppilaat ovat perusopetuksen päättövaiheessa, joten tällainen kahden viikon tuetumpi opiskelumuoto voidaan nähdä oikea-aikaisena tukena ennen perusopetuksen päättymistä.

Yhtäältä edellä kuvattu toimintatapa toisi kuukauden ajaksi 9. luokkaa opettaville opettajille pienemmät opetusryhmät opetettavaksi ja sitä kautta todennäköisesti lisäksi työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Lisäksi toimintatapa loisi pitovoimaa Vantaalle, kun lukuvuoden ajalta palkasta ei vähennettäisi 9. luokan TET-jakson ajalta palkkaa. Toimintatapa olisi selkeä ja yhdenvertainen sekä oppilaille, opettajille että rehtoreille.

Jotta TET-harjoittelulla ja sen tuomilla työelämäkokemuksilla voi olla vaikutusta nuoren jatko-opiskelusuunnitelmiin, 9. luokan TET-jaksot toteutetaan syyslukukauden aikana eli ennen helmimaaliskuussa järjestettävää yhteishakua. Tällä hetkellä TET-jaksot on kaupunkitasoisesti pyritty järjestämään niin, että lähialueen koulujen TET-jaksot ovat eri aikaan. Tällä pyritään siihen, että saman alueen nuorten on helpompi löytää TET-harjoittelupaikkoja. TET-jaksojen hajauttaminen pidemmälle aikavälille aiheuttaa jaksojen päällekkäisyyttä, jolloin nuorten työharjoittelupaikkojen saaminen voi vaikeutua. TET-jaksojen toteuttaminen hajauttamalla syyslukukauden aikana ilman päällekkäisyyttä esimerkiksi alueen muiden peruskoulujen kanssa voi olla haastavaa.

Perusopetuksen palvelualueen näkemyksen mukaan sillä, että opettajien palkasta ei vähennettäisi 9. luokan kahden viikon TET-jakson ajalta pitämättä jääneiden opetustuntien määrän verran palkkaa, toisi edellä kuvattuja etuja oppilaille ja mahdollisesti joitakin haasteita TET-paikkojen saamisessa. Toimintamallin kustannukset olisivat vuosittain noin 570 000 €. Kustannusvaikutus on arvioitu keskimääräisen opetusvelvollisuuden sekä yläkoulun lehtorin kuukausipalkan mukaan huomioiden 9. luokan oppilaiden kahden viikon TET-jakson. Kustannusta ei ole perusopetuksen vuoden 2023 talousarviossa. Oppilaiden oppimista ja hyvinvointia edistäviä uusia toimenpiteitä valittaessa arvioidaan kunkin toimenpiteen vaikuttavuutta suhteessa panostettavaan euromäärään. Tavoitteena on valita toimenpiteitä, joilla lisätään oppimista ja hyvinvointia mahdollisimman paljon mahdollisimman kustannustehokkaasti. Asiaa selvitetään vuoden 2024 talousarvion valmistelun ja päätöksenteon yhteydessä kaupungin taloudellisen tilanteen mukaan.

Kaupunginhallitus 17.4.2023 § 29

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

- a) antaa Heli Hakalalle ja 43:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja muutti esittelytekstin viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti:

”Asiaa ~~voidaan selvittää~~ *selvitetään* vuoden 2024 talousarvion valmistelun ja päätöksenteon yhteydessä kaupungin taloudellisen tilanteen mukaan.”

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys

Kaupunginvaltuusto 21.8.2023

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Heli Hakalan ja 43 muun valtuutetun aloite 9. luokkia opettavien opettajien palkanmaksusta oppilaiden työelämään tutustumisjakson (TET) ajalta

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi